DOPRAVA A MOBILITA
výzkumný tým

Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

Petr Kolařík

ATRAKTIV: Možnosti zvyšování atraktivity užívání veřejné hromadné dopravy (CL01000190)

MD ČR 16. 6. 2026

UNIVERZITA J. E. PURKYNE V USTI NAD LABEM

STEM MARK

T A
Č R

DOPRAVA A MOBILITA
výzkumný tým

Aktivity 1 a 2

Aktivita 1

Analýza nástrojů zvyšování atraktivity veřejné hromadné dopravy v **ČR** - zkušenosti s nástroji v ČR

Aktivita 2

Analýza nástrojů zvyšování atraktivity veřejné hromadné dopravy v **zahraničí**

CÍL

- **analýza současně využívaných nástrojů** pro zlepšování služeb veřejné hromadné dopravy a zvyšování **její atraktivity pro uživatele**
- opatření existující **v ČR i opatření ze zahraničí**, celkem min. 20
- komparace nástrojů dle řady **kritérií**
  - dopady opatření
  - specifika implementace a fungování
  - technická, ekonomická a organizační kritéria
  - náročnost zavádění

VÝSTUPY

- Specializovaná **databáze** s tzv. **kartami opatření** – několikastránkovými dokumenty se shrnutím důležitých informací
  - **zdarma nabídnuta institucím**, samosprávám zapojeným do projektu
  - bude **k dispozici** volně ke stažení i všem **ostatním zájemcům**
- Specializovaná online **mapa**
  - mapující **realizaci zkoumaných opatření** se zaměřením na příklady dobré praxe

KARTY OPATŘENÍ

- Karta = několikastránkový dokument
- Interní, externí oponentura obsahu karet
- Jednotná struktura, jednotný vzhled

AKTIVITY 2026, VÝSTUPY

- Finalizace 10 opatření (pro každé vytvořena tzv. karta), provedena externí oponentura, v současnosti procházejí finalizací:
  - Integrace mikromobility
  - Software as a Service – platforma pro veřejnou dopravu
  - Integrace služeb ve VHD
  - VHD zdarma
  - Integrace cyklistické dopravy a VHD (*B+R aj.*)
  - P+R (*dobrá praxe*)
  - Zvýhodněné jízdné
  - Nová infrastruktura
  - Preference VHD
  - Atributy kvalitní a atraktivní VHD

AKTIVITY 2026, VÝSTUPY

- Dokončení dalších opatření (pro každé vytvořena tzv. karta)
  - *v současné době v procesu interní či externí oponentury, popř, před finalizací.*

AKTIVITY 2026 - OPATŘENÍ

- Kvalita prostředí v dopravním prostředku *(čistota, klimatizace, místa k sezení aj.)*
- Platební systémy
- Mobilní aplikace - MaaS
- Flexibilní jízdné *(fare capping, "happy hour", zvýhodněné sociální tarify aj.)*
- Promo kampaně VHD
- Multimodal hubs – přestupní uzly
- Zastávky VHD – bezpečí
- Zastávky VHD – dopravní informace
- Zastávky VHD – dostupnost a přístupnost
- Vozidla – prediktivní údržba
- Optimalizace nabídky veřejné dopravy pomocí crowdsourcingu
- Poptávková doprava
- Data management ve VHD

• Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

DOPRAVA A MOBILITA
výzkumný tým

STRUKTURA KARET

99

SOFTWARE AS A SERVICE PLATFORMA PRO VEŘEJNOU DOPRAVU

Software as a Service (SaaS) je model poskytování softwarových služeb, kdy je aplikace **hostována v cloudu** a uživatelé k ní přistupují přes internet, obvykle prostřednictvím webového rozhraní nebo mobilní aplikace. To znamená, že **uživatelé nepotřebují vlastní servery ani IT infrastrukturu**, protože veškerá správa, aktualizace a údržba softwaru jsou zajištěny poskytovatelem služby.

Využití SaaS v dopravě

V oblasti **veřejné dopravy, městské mobility a dopravního plánování** SaaS umožňuje dopravním podnikům a městským úřadům efektivněji **spravovat provoz, optimalizovat dopravu a zlepšovat služby pro cestující**. Typické aplikace SaaS v dopravě zahrnují:

1. **Systémy pro správu veřejné dopravy**
   - **Dynamické řízení jízdních řádů** a optimalizace tras v reálném čase
   - Prediktivní analýza zpoždění a dispečerské řízení
2. **Integrované platformy pro mobilitu jako službu (MaaS)**
   - **Propojení různých druhů dopravy** (MHD, sdílená kola, carsharing, taxi, spolujízda)
   - Mobilní aplikace umožňující **plánování cest, rezervace a platby** na

číslo karaty, název a klíčová slova	
popis opatření	detailní definici a popis opatření, jak funguje a kde a za jakých podmínek může být implementováno
Investor/provozovatel	kdo opatření financuje, realizuje nebo provozuje (město, kraj, dopravní podnik, soukromý subjekt aj.)
Inovační aspekty -	v čem je opatření inovativní, jakým způsobem lze inovativně aplikovat
Ekonomické aspekty	ekonomická stránka opatření, zhodnocení nákladů nezbytných na provoz a realizaci, případné úspory či návratnost invesice do opatření
Geografická specifika	pro jaká uzemí je opatření vhodné (např. velikost města)
Hlavní dopady opatření	klíčové přínosy opatření (např. zlepšení dopravní dostupnosti, zvýšení bezpečnosti apod.)
Vztah k dalším dopravním opatřením	jak opatření navazuje na jiné existující nebo plánované dopravní opatření, jak je s nimi provázáno
Zkušenosti a doporučení z praxe měst	zkušenosti z měst, kde bylo opatření implementováno - co se osvědčilo, jaké problémy vznikly a jaká jsou doporučení pro další realizace
Situace v ČR	aktuální situace v ČR ve vztahu ke konkrétnímu opatření - jak je rozšířené, jaké jsou podmínky jeho implementace a zkušenosti s jeho zaváděním
Příklady dobré praxe	konkrétní příklady úspěšné realizace opatření (v ČR i zahraničí)

• Databáze nástrojů zvyšování atraktivity VHD

DOPRAVA A MOBILITA
výzkumný tým

PŘÍKLAD

99

SOFTWARE AS A SERVICE PLATFORMA PRO VEŘEJNOU DOPRAVU

Software as a Service (SaaS) je model poskytování softwarových služeb, kdy je aplikace **hostována v cloudu** a uživatelé k ní přistupují přes internet, obvykle prostřednictvím webového rozhraní nebo mobilní aplikace. To znamená, že **uživatelé nepotřebují vlastní servery ani IT infrastrukturu**, protože veškerá správa, aktualizace a údržba softwaru jsou zajištěny poskytovatelem služby.

Využití SaaS v dopravě

V oblasti **veřejné dopravy, městské mobility a dopravního plánování** SaaS umožňuje dopravním podnikům a městským úřadům efektivněji **spravovat provoz, optimalizovat dopravu a zlepšovat služby pro cestující**. Typické aplikace SaaS v dopravě zahrnují:

1. **Systémy pro správu veřejné dopravy**
   - **Dynamické řízení jízdních řádů** a optimalizace tras v reálném čase
   - Prediktivní analýza zpoždění a dispečerské řízení
2. **Integrované platformy pro mobilitu jako službu (MaaS)**
   - **Propojení různých druhů dopravy** (MHD, sdílená kola, carsharing, taxi, spolujízda)
   - Mobilní aplikace umožňující **plánování cest, rezervace a platby** na jednom místě
3. **Inteligentní parkovací systémy**
   - Služby umožňující **rezervaci parkovacích míst a jejich dynamické řízení**
   - Monitorování obsazenosti parkovišť pomocí IoT senzorů
4. **Optimalizace firemní a logistické dopravy**
   - Správa firemních vozových parků a plánování tras
   - Sledování dopravních toků a prediktivní analýza přepravních potřeb

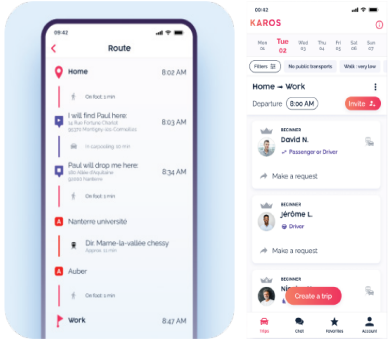

Photos: Karos Mobility

INVESTOR / PROVOZOVATEL:

+ Veřejný i soukromý sektor (městské dopravní podniky nebo soukromí dopravci)

INOVAČNÍ ASPEKTY:

V rámci aplikace KAROS Mobility je možné přidávat další funkcionality. V Toulouse tak byla připojena intermodální kalkulačka integrující 10 hlavních tranzitních linek, která uživatelům umožňuje dostat se přímo na zastávky metra, autobusu nebo tramvaje pomocí spolujízdy. V Toulouse se tak podařilo využít nejmodernější technologie založené na 8 letech výzkumu a vývoje, s využitím umělé inteligence a geolokace, které pomáhají aktuálně najít nejvhodnější partnery pro spolujízdu podle jejich plánů a itinerářů.

Platforma SaaS umožňuje městu Toulouse monitorovat využití cestujícími v reálném čase, s přístupem k personalizovaným komunikačním sadám a v mobilní aplikaci jsou také nastaveny finanční pobídky a gamifikace. Aplikace byla také vizuálně přizpůsobena místnímu dopravnímu marketingu, takže nese i logo Tisséo (organizátor veřejné dopravy na úrovni aglomerace) a zaužívanou grafickou podobu s červenými barvami a fotografií Toulouse na úvodní stránce.

EKONOMICKÉ ASPEKTY:

Aplikace napomáhá jednotlivcům snížit náklady za dojíždění a také snižuje externí náklady z dopravy – vyšší využití veřejné dopravy a spolujízdy snižuje počet sólo cest osobními automobily.

HLAVNÍ DOPADY OPATŘENÍ:

Mezi lednem a zářím 2022 se např. v Toulouse vytvořila silná komunita 17 000 uživatelů, kteří začali používat aplikaci ke spolujízdě (včetně intermodality s 10 linkami MHD). Podařilo se ukotvit praxi spolujízdy v dojíždění: v daném období se uskutečnilo více než 43 000 spolujízd a 34 % uživatelů realizovalo alespoň 10 cest měsíčně. (UITP, 2025).

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE VYUŽITÍ APLIKACE KAROS:

+ DÁNSKO

Federace dánských motoristů (FDM) je sdružení, které poskytuje služby (pojištění, asistenci, horké linky…) majitelům automobilů v Dánsku.

Od roku 2021 společnost Karos licencuje svou technologii sdružení FDM a podporuje tým

Od roku 2021 společnost Karos licencuje svou technologii sdružení FDM a podporuje tým FDM sdílením osvědčených postupů a metodologií získaných ze zkušeností ve Francii.

Karos nasazuje svou technologii v Dánsku pod značkou Ta'Med (což lze přeložit jako „pojď si"). Pomocí carpoolingu (spolujízdy) se chce FDM zaměřit na dva klíčové problémy automobilové mobility: dopravní zácpy a emise CO_2. Většina Dánů jezdí do práce autem a každodenní dojíždění po městech je zodpovědné za velké množství emisí CO_2, znečištění a také za dopravní zácpy. V FDM jsou přesvědčeni, že spolujízda má potenciál snížit počet aut na silnici a vyřešit tyto dva problémy, a proto se rozhodli aplikaci zařadit mezi svoje opatření. (Karos Mobility, 2025).

+ NĚMECKO

Od září 2022 zahájila společnost Karos své aktivity i v Německu – akvizicí místního start-upu goFLUX.

Německý tým otevírá tuto nabídku korporacím a dalším subjektům a cílí na vytvoření komunity pravidelných carpoolerů. Jsou již aktivní v několika spolkových zemích a spolupracují s mnoha zaměstnavateli, kteří jsou ochotni poskytnout svým zaměstnancům tuto možnost udržitelné mobility.

V srpnu 2022 byla v Bonnu spuštěna tato aplikace pro sdílení jízd pod názvem goFLUX Mobility. Po pouhých dvou měsících se zaregistrovalo více než 1500 lidí a bylo uskutečněno více než 1200 spolujízd. Dvanáct institucí, jako je Univerzitní nemocnice Bonn, ji nyní využívá pro udržitelnou mobilitu svých zaměstnanců a klientů. V Německu je tento projekt úspěšný i proto, že v krátkém čase dosáhl poměrně významných výsledků. Např. Stadtwerke Bonn – Služba SWB Bus und Bahn již ušetřila více než 3 400 kilogramů CO_2. (Karos Mobility, 2025).

+ FRANCIE

Nemocniční centrum ve Versailles se rozhodlo spustit tuto službu spolujízdy, aby vyřešilo problémy, jako je nedostatek parkovacích míst, ale také obtížný přístup k veřejné dopravě, zejména při nočních nebo proměnlivých směnách zdravotníků. Výsledky jsou povzbudivé, průměrně se uskuteční více než 200 cest za měsíc, jak uvádí Sonia Gibonová, ředitelka nákupu a logistiky ve Versailles Hospital Center. (Karos Mobility, 2025).

ZAJÍMAVÉ INTERNETOVÉ ODKAZY K OPATŘENÍ:

+ **FAIRTIQ** (n.d.). *Mobilní aplikace FAIRTIQ*. https://www.idzk.cz/aplikace-fairtiq
+ **MOOVIT**. (n.d.). *MOOVIT.cz homepage*. Dostupné z: https://moovitapp.com/
+ **Via Transportation. (n.d.).** *Via homepage*. Dostupné z: https://ridewithvia.com/solutions

AKTIVITY 2026, VÝSTUPY

- Vytvoření **interaktivní mapy**
  - Zaměřeno na příklady dobré praxe zkoumaných opatření ve městech a regionech
  - Dále obsahuje zmapování zkoumaných opatření ve vybraných lokalitách (SDP ČR)
  - Možnost filtrovat podle: opatření, charakteristik lokalit, velikost celku (počtu obyvatel)
  - Popup s výčtem a popisem opatření v dané lokalitě
  - “Proklik” na detailní popis opatření/odkaz na kartu
  - K dispozici zdarma online (platforma ArcGIS Online)

AKTIVITY 2026 – INTERAKTIVNÍ MAPA

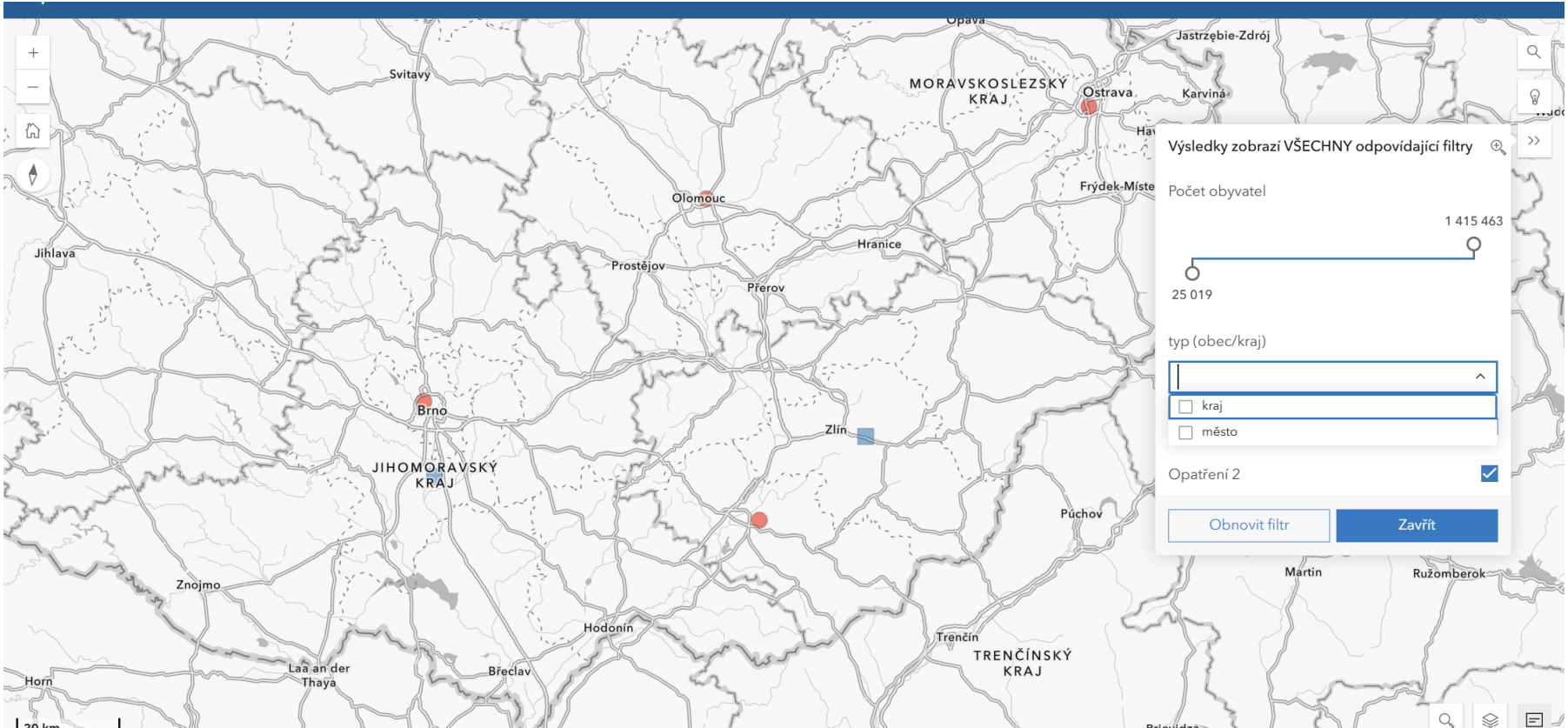

DOPRAVA A MOBILITA
výzkumný tým

AKTIVITY 2026 – INTERAKTIVNÍ MAPA

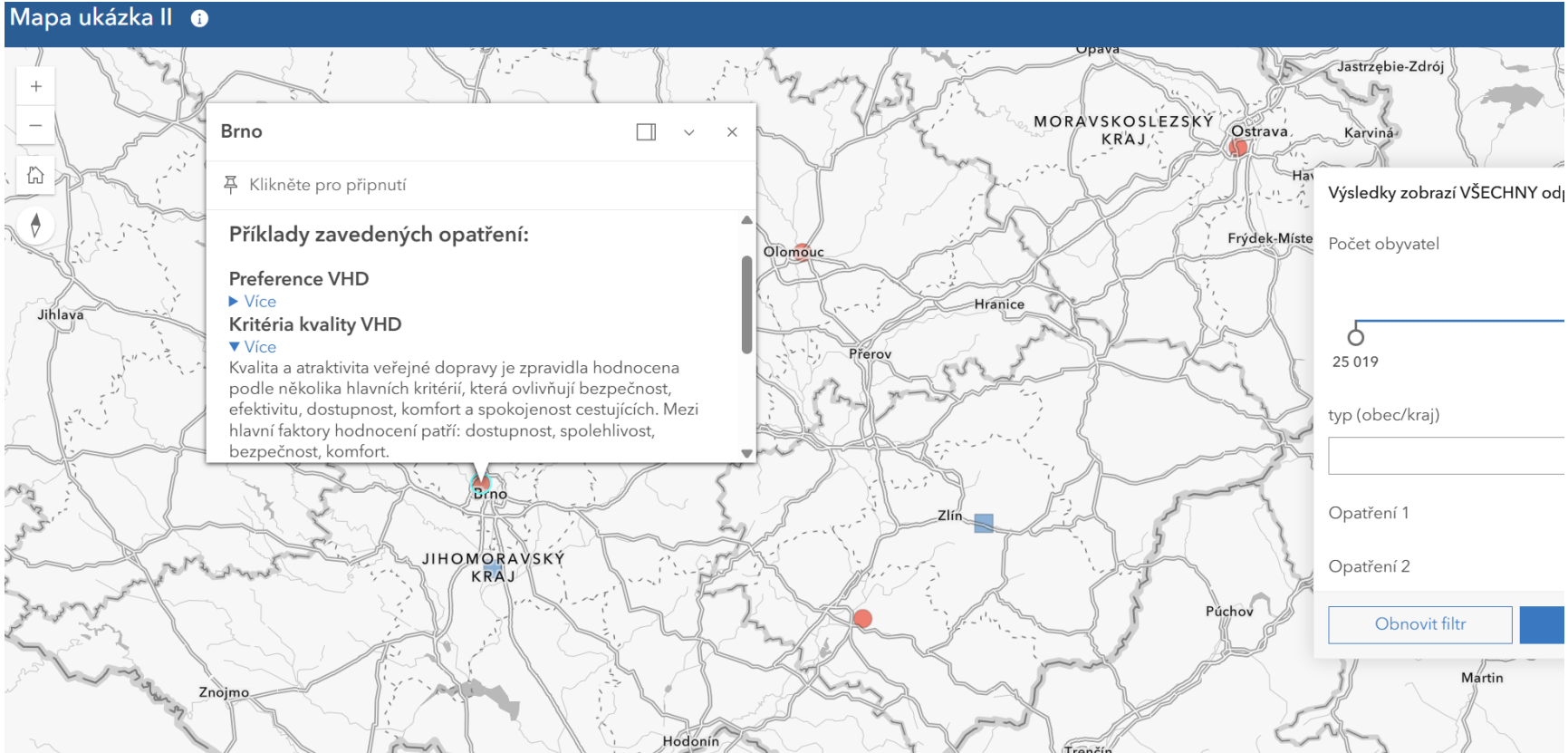

DOPRAVA
A MOBILITA
výzkumný tým

Diskuse

DOPRAVA
A MOBILITA
výzkumný tým

DĚKUJI ZA POZORNOST!

Petr Kolařík
Výzkumný tým Doprava a mobilita IEEP

me@petrkolarik.com
www.mobilita-ieep.cz
FB: facebook.com/dopravamobilita
Projekt CL01000190 „Možnosti zvyšování atraktivity užívání veřejné hromadné dopravy“ je řešen s finanční podporou TAČR